

Dato	4. december 2018
Sagsbehandler	Lene Merete Priess
Mail	lemp@vd.dk
Telefon	+45 7244 3209
Dokument	18/15228-5
Side	1/8

Klage over tilladelse til vejadgang og gravning

Vejdirektoratet har behandlet din klage af 19. oktober 2018, hvor du på vegne af ejer af matr.nr. f beliggende S 2 klager over Fanø Kommunes afgørelser af 26. september 2018 om adgangstilladelse m.v. og afgørelse af 27. september 2018 med overskriften etablering af vej.

Vi sendte den 15. november 2011 et udkast til afgørelse. Vi har modtaget dine bemærkninger den 29. november 2018, hvor du bl.a. bemærker, at det må være et offentligretligt hensyn at tage højde for, at der i lokalplanen ikke kan ske terrænregulering. Du henstiller desuden til, at sagen enten stilles i bero hos Vejdirektoratet eller hjemvises, indtil klagen til Planklagenævnet er afgjort.

Bemærkningerne er indarbejdet i afgørelsen men giver ikke anledning til, at Vejdirektoratet ændrer sin afgørelse.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser¹.

Vejdirektoratet opretholder Fanø Kommunes afgørelse af 26. september 2018.

Vejdirektoratet har ikke kompetence til at tage stilling til kommunens afgørelse af 27. september, da den vedrører planmæssige forhold.

Vores kompetence

Vi kan vurdere, om kommunen i forbindelse med sin afgørelse har fulgt privatvejsloven², forvaltningsloven³ og almindelige forvaltningsretlige regler.

¹Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bekendtgørelse nr. 1636 af 15. december 2016 og bekendtgørelse nr. 1207 af 5. oktober 2018.

² Lov om private fællesveje, lovebekendtgørelse nr. 1234 af 4. november 2015, som ændret ved § 5 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018.

Vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn inden for lovens rammer. Det betyder, at vi ikke kan tage stilling til det rimelige eller hensigtsmæssige i f.eks. kommunens vurdering af vejtekniske eller færdselsmæssige hensyn. Vi kan heller ikke tage stilling til, om kommunen har overholdt god forvaltningsskik.

Afgørelser om aktindsigtsspørgsmål kan påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører, og Vejdirektoratet er derfor klagemyndighed for afgørelser på vejlovgivningens område.

Kommunens afgørelse

Fanø Kommunes afgørelse af 26. september 2018

Vejmyndigheden giver offentligretlig tilladelse til udvidelse af den eksisterende trappeadgang til en 4 meter bred kørende adgang fra S 4 til den private fællesvej S (privatvejslovens § 62, stk. 1). Kommunen har vurderet, at der ikke er vejtekniske eller færdselsmæssige hindringer i vejen for etablering af vejadgang som ansøgt. Vejmyndigheden giver også en offentligretlig tilladelse til udgravning og opfyldning i forbindelse med etablering af vejen med grusbelægning og kørerampe bestyret med græsarmeringssten (privatvejslovens § 67, stk. 1 og 2).

Brev af 27. september 2018 med overskriften afgørelse om etablering af vej ved S 4, vedrører terrænregulering og dispensationsmulighed fra lokalplan. Der er angivet en klagevejledning til Planklagenævnet.

Klagen til Vejdirektoratet

Du klager over Fanø Kommunes ovenstående afgørelser og skriver bl.a. at

- Vejmyndigheden har ikke kunnet finde hensyn, der taler for tilladelserne. Som nabo er det vanskeligt at forholde sig til en negativ begrundelse.
- Der er trafikale og vejtekniske grunde, der taler imod, herunder stigningen, der er i direkte strid med foreskriften om tracering i åbent land og vil medføre farlige situationer, hvor der køres ned af bakken (om vinteren uden mulighed for at bremse), og hvor der umiddelbart mod øst er adgang til S 6.
- Der er fremsendt anmodning om aktindsigt den 15. juni 2018, der blev imødekommet den 26. september. Der har ikke været reel mulighed for at tage stilling til materialet inden afgørelse i sagerne, der blev modtaget samme og den følgende dag, jf. forvaltningslovens § 9b.
- I finder det mærkværdigt, at kommunen igennem flere afgørelser har afvist parkering på ejendommen S 4, men den 30. oktober 2017 vender på en tallerken og afviser, at der skulle have været afholdt møde mellem ansøger og Erhvervs-, Natur og Teknikudvalget.
- Der har siden 1963 været adgang til S 4 i form af gående færdsel, og siden ca. 2000 har der været etableret en trappe. Der er ikke krav om, at der til en ejendom skal være adgang med motorkøretøjer. Nuværende ejer har købt ejendommen vidende om, at der ikke eksisterede en sådan adgang.
- Den vej, der de facto er etableret, er sket ved terrænregulering på S 2. Terræn er ikke vist korrekt i oplysninger fra repræsentanten for ejer af S 4.
- Afgørelsen opfylder ikke de forvaltningsretlige regler i forhold til begrundelse og er sket på ufuldstændigt grundlag.

Sagens oplysninger

Der er udlagt privat fællesvej på matr.nr. f. Den private fællesvej er beliggende i sommerhusområde og administreres efter privatvejslovens afsnit III, jf. privatvejsloven § 3, stk.1.

Servitut tinglyst den 23. august 1961 giver ejer af matr.nr. 20e beliggende S 4 færdselsret ad 6 m bred vej. Vejen er eneste adgangsvej til ejendommen.

Fanø Kommune har tidligere oplyst⁴, at det ikke har været muligt at køre ind på S 4 på grund af terræn, og adgangen til S 4 er foregået via en trappe fra den private fællesvej. Trappen er beliggende på det udlagte vejareal på S 2. Kommunen administrerer hele det udlagte vejareal som ibrugtaget privat fællesvej.

Vejdirektoratet hjemviste Fanø Kommunes afgørelse af 18. december 2017 til fornyet behandling bl.a. på grund af manglende partshøring af vejejer. Kommunen har foretaget partshøring af vejejer og vejberettigede den 3. september 2018 og traf den 26. september en ny afgørelse efter privatvejsloven.

Fanø Kommune oplyser, at stikvejen S kun benyttes til trafik til og fra nr. 2, 4 og 6. Det er korrekt, at stigningen på indkørslen til S 4 er stejl og er derfor også befæstet med græsarmeringssten for at give fast køreunderlag og forhindre, at vejen skrider. Det er ikke ualmindeligt med en stejl stigning på Fanø, da terrænet er kuperet. Det vil være naturligt at salte eller gruse opkørslen ved frost. Oversigten er meget god, og det er muligt at overskue trafikken fra alle overkørsler til og fra S 2, 4 og 6. Det er således ingen trafikale eller vejtekniske hensyn, der taler imod det ansøgte. Hensynet til ansøgers ønske om kørende adgang til sit sommerhus taler for at give tilladelsen.

Trappen er fjernet, og der er blevet anlagt indkørsel. Der er udført vejarbejder på ejendommen S 2 uden ejers tilladelse.

Hvilke regler gælder?

Adgange

Nye adgange eller udvidelse af eksisterende adgang fra tilgrænsende ejendomme til en privat fællesvej må ikke etableres uden kommunens godkendelse. Dette fremgår af privatvejslovens § 62, stk. 1.

En godkendelse eller tilladelse efter § 62, stk. 1 og 2, er udtryk for, at almene offentligretlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte eller tilladte og indebærer ikke rettigheder i forhold til vejens ejer og de vejberettigede. Dette følger af privatvejslovens § 56, stk. 1.

Ved afgørelse af hvorvidt en godkendelse konkret kan gives, skal kommunen derfor vurdere, om almene offentligretlige hensyn, først og fremmest trafikale og vejtekniske hensyn, taler imod det ansøgte.

Opgravninger

⁴ Vejdirektoratets afgørelse 18/09879

§ 73 i lov om offentlige veje⁵ finder tilsvarende anvendelse ved byggeri, udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Det står i privatvejslovens § 67.

Ifølge vejlovens § 73 skal der søges om vejmyndighedens tilladelse, inden der foretages forandringer, herunder opgravning m.v., på en offentlig vejs areal.

Det følger af privatvejslovens § 56, stk. 1, at en godkendelse eller tilladelse efter § 67 er udtryk for, at almene offentligretlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte eller tilladte og indebærer ikke rettigheder i forhold til vejens ejer og de vejberettigede.

Forvaltningslovens § 9b

Fremsætter en part under sagens behandling anmodning om aktindsigt, og denne anmodning efter loven skal imødekommes, udsættes sagens afgørelse, indtil der er givet parten adgang til at gøre sig bekendt med dokumenterne.

Vejdirektoratets vurdering og afgørelse

Ad. vejprojektet i forhold til lokalplanen

Fanø Kommunes brev af 27. september vedrører lokalplanforhold, herunder om der skal søges dispensation for terrænregulering. Det ligger udenfor Vejdirektoratets kompetence at tage stilling til, om projektet lever op til bestemmelserne i lokalplanen. Vi har noteret os, at kommunen har givet klagevejledning til Planklagenævnet.

Ad. adgangstilladelse efter privatvejsloven

Udstykningslovens⁶ § 18 indeholder krav om, at en ejendom skal have adgang til offentlig vej, og, hvis dette sker ad en privat fællesvej, at skal vejen være optaget på matrikelkortet. Vejdirektoratet kan oplyse, at der ikke er bestemmelser i privatvejsloven, som sikrer adgang til en ejendom for kørende færdsel. Den private fællesvej er optaget på matrikelkortet og har været taget i brug for kørende færdsel frem til den daværende trappe og derefter taget i brug for gående færdsel ad trappen. S 4 har således haft adgang til offentlig vej. Når adgangen ændres fra en trappe til en 4 meter bred kørende adgang, er der tale om en udvidelse af den eksisterende adgang fra S 4 til den private fællesvej, hvilket kræver vejmyndighedens tilladelse.

Private fællesveje er privat ejendom men er undergivet offentligretlig regulering gennem privatvejsloven. Det fremgår af bemærkningerne⁷ til privatvejsloven, at tilladelse efter § 62, stk. 1, og efter § 67, er udtryk for, at almene offentligretlige hensyn ikke er til hinder for det ansøgte. Kommunen skal derfor vurdere om almene, offentligretlige hensyn taler imod at give en tilladelse, herunder skal kommunen særligt varetage hensynet til trafikken på den pågældende vej samt vejtekniske hensyn.

⁵ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v., som ændret ved lov nr. 1895 af 29. december 2015, lov nr. 658 af 8. juni 2016 og ved § 4 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 769 af 7. juni 2018 om udstykning og registrering i matriklen.

⁷ <http://www.ft.dk/samling/20101/lovforslag/L48/index.htm>

Som sagen er oplyst af Fanø Kommune, finder Vejdirektoratet, at kommunen har foretaget en konkret vurdering af, at der ikke er offentligretlige hensyn, der taler imod det ansøgte. Kommunen har bl.a. lagt vægt på de trafikale forhold herunder, at oversigtsforholdene er gode. At det af hørings svaret af 17. september 2018 fremgår, at der privatretligt ikke er mulighed for at foretage opfyld samt etablere græsarmeringssten på S 2, udgør ikke et offentligretligt hensyn, som kommunen kan inddrage i sin vurdering.

Når offentligretlige interesser ikke taler imod, kan kommunen foretage en afvejning af ansøgers interesse i den ønskede adgang overfor vejers interesser. Fanø Kommune lægger her vægt på hensynet til, at ejer af S kan få kørende adgang til sin ejendom.

I bemærkningerne af 29. november skriver du, at der ikke er taget højde for det offentligretlige hensyn, at der i udgivelsen "Tracering i åbent land"⁸ foreskrives, at gradienten under alle omstændigheder ved nyanlæg ikke bør overstige 60 ‰. Vejdirektoratet kan oplyse, at der er tale om et vejledende regelsæt og om en anbefaling. Det ligger indenfor kommunens vurdering, om et vejteknisk hensyn taler imod en tilladelse. Vejdirektoratet kan, som nævnt, hverken tage stilling til det rimelige eller det hensigtsmæssige i kommunens vurdering af vejtekniske hensyn.

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 56, stk. 1, at for at kunne udnytte den offentligretlige tilladelse, skal ansøger have ret til dette i forhold til vejens ejer og de vejberettigede. Spørgsmålet om ejer af S 4 kan udnytte de givne offentligretlige tilladelser, er et privatretligt spørgsmål, som hverken kommunen, som vejmyndighed, eller Vejdirektoratet som klagemyndighed kan tage stilling til. Det er i stedet et spørgsmål, som må indbringes for domstolene i tilfælde af uenighed mellem de vejberettigede og vejere. Dette gælder uanset, at indkørslen/vejarbejdet allerede er etableret.

Vi har noteret, at Fanø Kommune har henvist til privatvejslovens § 56, stk. 1, i partshøringsbrevet af 3. september 2018 og i afgørelse af 19. december 2017 har henvist til, at det er et privatretligt anliggende mellem ansøger og vejere, om en offentligretlig tilladelse kan udnyttes.

Du skriver i brev af 17. september 2018, at der ikke er privatretlig mulighed for ejer af S 4 at ændre på vejadgangen fra gående adgang til kørende adgang. Vi kan konstatere, at servitutten giver ret til færdsel ad den private fællesvej. Uenighed mellem vejere og de vejberettigede om indholdet af vejretten og fortolkning af aftalen, er ligeledes et privatretligt spørgsmål, som må indbringes for domstolene.

Ad. terrænregulering

For så vidt terrænregulering på S 2 og forandring m.v. af vejareal fremgår det af partshøringen, at der ikke er trafikale og vejtekniske hensyn, der taler imod en tilladelse efter privatvejslovens § 67, jf. vejlovens § 73. Begrundelsen er ikke gengivet i afgørelsen, hvilket den burde have været, jf. forvaltningslovens §§ 22 og 24. Vejdirektoratet finder dog, at dette ikke har haft betydning for afgørelsens indhold.

⁸ Håndbog "Tracering i åbent land" Anlæg og Planlægning, 1. oktober 2018 (Vejdirektoratet)

Du skriver i bemærkningerne af 29. november, at det må være et offentligretligt hensyn at tage højde for, at der i henhold til lokalplanen ikke kan ske terrænregulering i det omfang, det er tilfældet.

Privatvejsloven er *lex specialis*. Om der kan gives tilladelse efter privatvejsloven, dvs. om primært vejtekniske eller trafikale hensyn taler imod at udvide adgangen fra gående til kørende eller imod at foretage de nødvendige forandringer, opgravning m.v. i det udlagte vejareal, herunder fjerne trappen og anlægge en kørebar flade, afhænger ikke af Planklagenævnets afklaring af spørgsmålet om, det allerede udførte arbejde på din klients ejendom kræver dispensation fra lokalplanen. Kommunens tilladelse af 26. september 2018 henviser til tegning vedlagt ansøgningen af 18. december 2017, der viser reguleringen i eksisterende terræn. Vi har lagt vægt på, at Fanø Kommune har givet tilladelse til det ansøgte vejprojekt. Kommunen skriver i afgørelse af 27. september 2018, at projektet kan udføres uden at foretage terrænregulering større end +/- 0,25 m og kan realiseres uden dispensation fra lokalplanen. Når en afklaring af lovligheden af de planmæssige forhold ikke er en forudsætning for, at kommunen kan give tilladelse efter privatvejsloven, finder Vejdirektoratet, at vores afgørelse af klagen hverken kan eller skal udsættes til efter, at Planklagenævnet har afgjort klagen over kommunens afgørelse af 27. september 2018. Hvis det faktiske udførte vejarbejde, herunder terrænregulering, ikke er i overensstemmelse med tilladelsen af 27. september 2018, skal dette lovliggøres planmæssigt.

Ad. begrundelsesmangler m.v. i brev af 27. september 2018

Vi forstår klagen således at henvisningen til, at afgørelsen ikke opfylder de forvaltningsretlige regler i forhold til begrundelse, vedrører kommunens brev af 27. september angående de planmæssige forhold. Vejdirektoratet har som nævnt ikke kompetence til at tage stilling til denne afgørelse.

Ad. aktindsigt

Fanø Kommune har redegjort for, at der er givet aktindsigt i tre sager den 20. juni 2018. Denne anmodning om aktindsigt er imødekommet rettidigt, jf. forvaltningslovens § 16, stk. 2. Kommunen genfremsendte de samme akter den 17. september, efter du i høringssvaret henviste til akter fremsendt til Vejdirektoratet i forbindelse med den tidligere klagesag og bad om aktindsigt i sagsnummer 563-2016-6625.

Kommunen har oplyst, at den havde overset din henvisning til sagsnummer 563-2016-6625. Kommunen fremsendte akterne den 26. september 2018 og beklagede overseelsen. Fanø Kommune oplyser, at de ikke var bekendt med forvaltningslovens § 9b om udsættelse af sagen.

Hensynet bag forvaltningslovens § 9b er, at parten skal have mulighed for at sætte sig ind i sagen, inden kommunen træffer afgørelse. Der vil kunne træffes afgørelse, når parten har haft rimelig tid til at gennemse sagens dokumenter og ikke har fremsat krav om yderligere udsættelse efter § 21. Det er således et middel til at sikre sagens oplysning. Manglende udsættelse af sagens afgørelse kan udgøre en væsentlig mangel, der kan medføre ugyldighed.⁹

Efter en gennemgang af dokumenterne i sagsnummer 563-2016-6625 kan vi konstatere, at sagen hovedsageligt vedrører spørgsmålet om, hvorvidt der kan etableres parkering på selve

⁹ Niels Fenger (red.), Forvaltningsret, Jurist – og Økonomforbundets Forlag 2018, s. 575.

ejendommen S 4, og om det kræver en dispensation fra lokalplanen. Et af dokumenterne i sagen er kommunens brev af 13. juni 2017 vedrørende sten placeret i vejareal. Samme brev var vedlagt Vejdirektoratets mail af 13. juli 2018, hvor vi partshørte over udkast til tidligere afgørelse (18/09879).

Det er vores vurdering, at der på baggrund af dokumenterne i kommunens sagsnummer 563-2016-6625 ikke kunne være fremkommet bemærkninger, som kunne have ændret kommunens beslutningsgrundlag om tilladelse efter privatvejsloven. Det er Vejdirektoratets vurdering, at Fanø Kommunes tilsidesættelse af forvaltningslovens § 9b ikke har haft betydning for udfaldet og indholdet af afgørelsen af 26. september 2018. Ud fra en konkret væsentlighedsvurdering kan tilsidesættelsen derfor ikke medføre, at afgørelsen er ugyldig.

Spørgsmålet om etablering af parkering på S 4, evt. møde i forvaltningen og anmodning om aktindsigt efter Fanø Kommune traf afgørelse den 26. september vedrører de planmæssige forhold, hvorfor vi ikke har kompetence til at tage stilling til dette. Vi må i den forbindelse henvise til Planklagenævnet.

Vejdirektoratet opretholder derfor Fanø Kommunes afgørelse af 26. september 2018.

Vi foretager os ikke mere i sagen.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål.

Afgørelsen er også sendt til Fanø Kommune og ejere af S 4.

Søgsmålsvejledning

Hvis du ønsker, at domstolene skal tage stilling til kommunens afgørelse eller til vores afgørelse i klagesagen, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter modtagelsen af denne afgørelse, jf. privatvejslovens § 88a.

Hvis du ønsker afgørelsen om aktindsigt prøvet, kan du indbringe den for domstolene eller for Folketingets Ombudsmand. Med hensyn til klage til Folketingets Ombudsmand skal du være opmærksom på, at der her gælder en frist på 1 år fra modtagelsen af denne afgørelse, jf. § 13, stk. 3, i ombudsmandsloven.¹⁰

Vi forbeholder os ret til at offentliggøre denne udtalelse på vores hjemmeside i anonymiseret form under iagttagelse af databeskyttelsesforordningen¹¹ og databeskyttelseslovens¹² bestemmelser.

¹⁰ Lov om Folketingets Ombudsmand, Lovbekendtgørelse nr. 349 af 22. marts 2013.

¹¹ EP og Rfor 2016/679/EU af 27. april 2016 – med virkning fra 25. maj 2018
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>

¹² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319>

